

jeg tror, at det i hvert Tilfælde burde være dette Tings principale Standpunkt ogsaa ved Behandlingen af dette Lovforslag — saa forekommer det mig, at al Retfærdighed og Billighed i ethvert Tilfælde taler for, at den Del af Vælgerne, der er udelukket fra Deltagelsen i det ene Valg, nemlig de laigeste bestattede Vælgere, blive eneraadige over det andet Valg. Nu er det faktisk saaledes i en Mængde af Landets Kommuner, at den største Del af Kommunens Statteydere faktisk er udelukket fra Indflydelse paa Kommunens Styrelse, idet de højest bestattede baade beherske Valgene der, hvor de ere alene om at stemme, og ogsaa beherske Valgene, hvor alle Vælgerne have Valgret; det har Erfaringer i hvert Tilfælde vist. Det forekommer mig derfor, at det mindste Fremskridt, man maatte træve, var, at de højest bestattede Vælgere ikke fik to Gange Valgret, ikke fik Lov til baade at være indflydende eneraadende over den mindre Halvdel af Kommunalbestyrelsen og desuden at lægge al den Indflydelse i Bægttskaalen ved Afgørelsen af det andet Valg, som de ved deres sociale Stilling, deres Benge o. s. v. ere i Stand til. Jeg vil derfor tillade mig at henstille til det Udvalg, der rimeligvis faar med Sagen at gøre, at tage Spørgsmaalet om den kommunale Valgret op til alvorlig Drøftelse og ikke at lade et Lovforslag udgaa med dette Tings Samtykke og Stempel og med Aarskallet 1894, der godtkender den forældede og, i ethvert Tilfælde efter en meget stor Del af danske Vælgers Opfattelse, forargelige Valgmaade, som vi hidtil have haft ved de kommunale Valg.

Indenrigsministeren (Ingerslev):

Jeg ønsker kun at konstatere, at jeg selvfølgelig ikke er enig med det ærede Medlem. Jeg tror ikke, at det er god Smag af det ærede Medlem at betegne den nuværende Valgmaade til de kommunale Valg som forargelig. Om man finder den forældet, er jo en Smagssag, men forargelig forekommer den mig ikke at være, og jeg ved ikke, at Udviklingen siden 1868 har været saa ulykkelig her i Landet, og at de to Slags Valgret, der er inden for Kommunerne, skulde have bevirket saa overordentlig Misstemning og tilvejebragt saa uheldige Forhold, som det ærede Medlem tror. Det kan være det ærede Medlems Erfaring; min Erfaring gaar netop ikke i den Retning; jeg mener ikke, der er nogen Fare ved at vedblive i dette Spor, men jeg kan jo ikke være sikker paa, at min Mening er den absolut rigtige eller den, som vil blive accepteret af dette Ting eller Folkerepræsentationen i det hele; det saa vi

nu at se. Jeg tror imidlertid, at det ærede Medlem er meget for højt oppe, jeg tror ikke, at der er Grund til at have saa meget imod eller til at være forbavsset eller forarget over den Valgmaade, vi have haft fra 1867—68 til nu.

Falstenjerne:

Jeg har naturligvis ikke et Øjeblik antaget, at den ærede Minister hørte til dem, der anse den Valgmaade, som har været gældende siden 1868 ved de kommunale Valg, for at være forargelig. Da den ærede Minister jo hører til et Ministerium, der overhovedet har sat sig til Opgave at fjerne den privilegerede Valgrets Del af Samsundet Herredømmet her i Landet, vilde det være i højeste Grad mærkeligt, om den ærede Minister fandt en Valgret af den Art forargelig. Jeg gjorde kun opmærksom paa, at der var en meget stor Del af Vælgerbefolkningen her i Landet, der fandt den forargelig, og det forekommer mig at være ganske naturligt, at der findes en saadan Del, nemlig den Del af Vælgerbefolkningen, som derved bliver fuldstændig berøvet sin Indflydelse paa de kommunale Anliggender; og at det for mange Kommuner's Vedkommende er Flertallet af Kommunens Vælgere, det er en Kendsgerning, man ikke godt kan komme bort fra. I en Tid, hvor overhovedet den Tankegang mere og mere arbejder sig frem til Anerkendelse, at den almindelige Valgret er den bedste, den retfærdigste, og den, ved hvilken man skaber den sundeste Samsundsudvikling, tror jeg derfor, at det vilde være meget uheldigt, om vi her paa ny vilde bekræfte en Valgret af den Art, som hævdes i dette Lovforslag. Naar den ærede Minister fandt, at jeg var kommen for højt op og ikke vidste, om jeg fandt, at den kommunale Udvikling her i Landet havde været saa ulykkelig, vil jeg sige, at jeg netop i Begyndelsen af de saa Bemærkninger, jeg udtalte, gjorde opmærksom paa, at de kommunale Love, vi havde, i høj Grad havde udviklet det kommunale Selvstyre. Men der er Forskel paa, hvad der til en Begyndelse kunde være godt i 60'erne, og hvad man fra dette Tings Side med alle de politiske Erfaringer, vi have gjort siden da, bør slaa fast i 1893.

N. Andersen (Listed Amts 3dje Valgkreds): Det var nærmest et Par Øtringer af det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen), der har givet mig Anledning til at forlange Ordet. Det ærede Medlem mente nemlig, og deri er jeg enig med ham, at det vilde være hensigtsmæssigt, om der fra de paagældende